

POROČILO PROJEKTA GEOPARK KARAVANKE 2023/24

ČAS:

Šolsko leto 2023 -24

IZHODIŠČE OZ. NAMEN PROJEKTA:

V okviru svojih zastavljenih ciljev okrepiti že uveljavljene otroške programe z naslovom: »Zabavno, poučno, nič mučno« z namenom, da bi se otroci Geopark območja bolj zavedali domačih posebnosti in da bi iz tega pridobljene priložnosti tudi uporabljali.

SPLOŠNI CILJI GEOPARKA:

- Ohranjanje geološke in naravne dediščine ter virov, kot tudi kulture in kulturne dediščine.
- Ozaveščanje, informiranje in izobraževanje o Geoparku Karavanke in njegovo pozicioniranje kot Geopark.
- Sonaravni turizem.
- Splošno čezmejno sodelovanje in razvoj celotne regije v smislu trajnostne politike.

CILJI NA NIVOJU VRTCA:

- Zabavno, poučno, nič mučno- učenje na zabaven način.
- Letni delovni načrt za šolsko leto 2023/2024
- Spodbujanje drugačnega pristopa k vzgoji in poučevanju, spodbujanje aktivnega odnosa do vsebin s področja geologije in raznolike ustvarjalnosti.
 - Spodbujanje radovednosti otrok, da se navdušijo, razumejo vlogo narave in začitijo spoštovanje do nje v sedanjosti in preteklosti in to znanje povezujejo.
 - Otrok razvija interes in zadovoljstvo ob odkrivanju širšega sveta v domačem okolju in zunaj njega ter se seznanja z vsebinami naravne in kulturne dediščine svojega kraja.

NOSILEC:

Geopark

UDELEŽENCI:

- Vodstvo
- Strokovne delavke – mentorice projekta
- Otroci

DEJAVNOSTI NA NIVOJU VRTCA:

Načrtovanje in izvajanje skupnih aktivnosti na nivoju vrtca, enot, oddelkov glede na razpisano temo – v šolskem letu 2023/24 je tema **MOKRIŠČA - v naravo s škornji**.

- Informiranje preko informacijskih tabel in brošur.
- Izvajanje projekta najmanj 4 leta.
- Predstavitev vrtca kot »Karavanke UNESCO Globalni vrtec« v vseh označitvah in naslovu vrtca kot dodatek.
- Predstavitev ustanove na spletni strani Geoparka, eno sporočilo za javnost letno poročanje in izmenjava informacij v sodelovanju z Geoparkom.
- Letna dokumentacija izvajanja projekta na nivoju vrtca, enot, oddelkov.

DEJAVNOSTI NA NIVOJU ODDELKOV (poročila, LDN oddelkov) MOKRIŠČA- V naravo s škornji

POROČILO PROJEKTA GEOPARK KARAVANKE 2023/24

- ✓ Spoznavanje mokrišč in močvirni travnik zahodno od kmetije Lakovnik v Podgori v Kotljah
- ✓ Črni potok pri Kotljah
- ✓ Spodbujanje otrok k spoznavanju kulturne dediščine in posledično ohranjanje le te
- ✓ Živali in rastline nekoč in danes
- ✓ Spoznavanje živali v mokrišču, življenjski krog žabe, opazovanje mresta, paglavcev in žab.
- ✓ Spoznavanje rastlin v mokrišču in primerjanje (zvončki, trave, trstje)
- ✓ Obeležiti svetovni dan mokrišč (2. 2. 2024)
- ✓ Spoznavanje podnebnih sprememb (poplave, suša)
- ✓ Vodni krog
- ✓ Funkcije mokrišč
- ✓ obeležimo svetovni dan mokrišč(2.februar)-izdelamo plakat,
- ✓ opazujemo barve narave,
- ✓ spoznavamo naravne pojave(rosa, led, sneg...),
- ✓ izdelamo maketo mokrišča iz gline,
- ✓ iz odpadne embalaže izdelamo prebivalce mokrišča(kačji pastir, žaba, metulj, gosnica, pajek),
- ✓ mokrišče kot naravna čistilna naprava-pogledamo si čistilno napravo našega mesta...
- ✓ Sprehodi do bližnjih mokrišč v različnih letnih časih.
- ✓ Hoja in skakanje po lužah.
- ✓ Spoznavanje velikostnih odnosov mokrišč.
- ✓ Opazovanje – spreminjanje velike luže v ledeno ploskev.
- ✓ Drsanje po zaledeneli luži.
- ✓ Prosta igra ob potoku v Kotuli.
- ✓ Opazovanja in odkrivanja živali, (poimenovanje), kako se premikajo ali oglašajo te živali.
- ✓ Pogovori z otroki o kopenskih in vodnih živalih.
- ✓ Izdelava plakata na temo Mokrišča- življenje ob vodi in v vodi.
- ✓ Spoznavanje življenjskega prostora in razvojnega kroga žabe.
- ✓ Ogljed oddaje o žabah in metuljih.
- ✓ Iskanje informacij o mokriščih v različnih medijih (slikanice, knjige, oddaje).
- ✓ dejavnosti sem bila pozorna tudi na korelacijo z ostalimi področji kurikuluma. Tako smo se naučili kar nekaj novih pesmi o metulju, čebelah, žabah, zvončkih, mlaki, travniku, igrali na različne male instrumente, ki so ponazarjali določene zvoke narave (npr. strgalo – žaba, trstenke – veter, zvončki – taljenje ledu...), svoja doživetja upodabljali v plesnih improvizacijah (prebujanje pomladi, na plan pokuka zvonček, razvoj metulja...), uprizarjali predstave z lutkami, v improviziranem gledališču, ustvarjali, slikali in risali podobe narave, se umirjali z vizualizacijami – zgodbami iz narave, oponašali gibanja in oglašanja različnih živali, ki smo jih opazili in spoznali, prebirali različne zgodbe in listali naravoslovne knjige, enciklopedije. Sodelovali smo z roko v roki, s starejšimi otroki, in skupaj uživali v vsej lepoti narave, ki nas obdaja.

KAZALCI MERLJIVOSTI

- Fotografije, video material,

POROČILO PROJEKTA GEOPARK KARAVANKE 2023/24

- Zapis v LDN enot, oddelkov.
- Obveščanje, objavljanje na spletni strani vrta, enot,
- Prispevek v lokalnem časopisu,
- Poročilo o opravljenih dejavnostih.
 - fotografije
 - posnetki
 - zapis v LDN oddelku
 - poročilo o opravljenih dejavnostih
 - izdelani izdelki
 - plakati na oglasni deski

UGOTOVITVE

Strokovne delavke so podale naslednje ugotovitve in usmeritve:

- Projekt je bil zastavljen zelo široko. Vzpodbudil nas je, da smo čim več aktivnosti izvajali zunaj in raziskovali resnično naravo in okolico. V projekt smo vključili vse možne vire, kot so travnik, gozd, polja in kmetije. Spoznavali smo podnebje, živali, rastline in življenje ljudi.
- Otroci so bili nad raziskovanjem v naravi zelo navdušeni. Izvedli smo veliko različnih dejavnosti v povezavi z vodo in mokrišči. Spoznavali smo, da je voda ključnega pomena za preživetje ljudi in ostalih živih bitij. Zanimiv je bil tudi film, ki smo si ga najprej ogledali (Mokrišča: ohranimo naš planet živ in zdrav). V njem smo spoznali pomembnost mokrišč za ljudi in pa težave, ki jih ogrožajo. Ker je na Koroškem ohranjeno le še eno mokrišče (V Kotljah), smo mi prihajali k manjšemu ribniku in k močvirju ter tam raziskovali. S seboj smo vedno vzeli veliko raziskovalnih pripomočkov, ki so bili še dodatna motivacija za delo (povečevalna stekla, pincete, mreže, različne posode za lovljenje...) in s katerimi so otroci največkrat prvič stopili v stik. Še posebej je otroke pritegnil pogled skozi mikroskop.
- V naši skupini, velja pravilo da se v vsakem vremenu odpravimo na prosto, tudi ko dežuje. Še posebej pa otroci uživajo v tem ko lahko obujejo svoje škornje, oblečejo zaščitna oblačila ter se odpravijo skakati po lužah.
- Otroci so z veseljem odhajali v škornjih v naravo, v začetku leta so imeli malo težav zaradi njih, pri sami hoji, vendar so se hitro navadili. Najraje kot vsi otroci so tudi naši zašli v luže in mokrišče, kjer so uživali in raziskovali. Velikokrat smo se sprehajali pri mlaki in jo opazovali, čistili odpadke ter spremljali kako se spreminja v letnih časih. Pozimi smo se preizkusili v hoji po zaledenem mokrišču ter uživali v zasneženi pokrajini.
- V času pomladi smo zasledili prvi mrest – jajčeca ter jih večkrat odhajali opazovati, dokler se niso razvili pupki. Njihov razvoj smo spremljali v oddelku. Otroci so bili zelo navdušeni nad razvojem, dnevno so jih opazovali in hranili.
- Ko so se razvile male žabice smo bili kar malo žalostni, saj je bil čas, da jih vrnemo v njihovo naravno okolje.
- V šolskem letu 2023/24 smo veliko časa preživeli na prostem, v naravi v različnih vremenskih razmerah in letnih časih. Otroci so stari od 1 do 2 let, večina otrok v prvi polovici leta še ni

hodila, tako da smo odkrivali različne naravne koticke v neposredni okolici vrtca. Ker so travnate oz. naravne površine pogosto mokre ali vlažne, smo se v naravo podali z zaščitnimi hlačami in škornji. Otroci so odkrivali, spoznavali in doživljali živo in neživo naravo v okviru svojih zmožnosti in lastnega interesa. Spoznavali so različne vremenske razmere in letne čase, se seznanjali z različnimi teksturami materialov (hrapavo, gladko ...), agregatnimi stanji (tekoče, trdno). V naravi so spoznavali naravne danosti in se učili spoštljivega ravnanja z njimi. Spoznavali in opazovali so drobne živali v njihovem naravnem okolju in razvijali naklonjen in spoštljiv odnos do njih.

- Projekt Geopark je šele v začetni fazi, verjamem, da je dobro zamišljen v smislu spoznavanja domačega okolja in povezovanja z bližnjim širšim okoljem, kar je vsekakor dobro. Menim, da ga tako vrtec kot v naši skupini še nismo v polnosti začutili in da bo s časom vse bolj zaživel.
- V jutranjem krogu smo se pogovorili kaj je to mokrišče, odgovori otrok so bili zanimivi (tam, kjer je mokro in voda). V različnih revijah smo si ogledali slike mokrišča in ugotovili kaj raste in katere živali bi lahko srečali v mokrišču. V našem okolju ni nobenega mokrišča. Je le manjša mlaka ob SŠ Ravne, kjer je možnost ogleda razvoja žab in nekaj rastlin, ki rastejo v njem. Mlakuža je zelo zanemarjena in jo lahko otroci opazujejo samo od daleč, sedeč na klopici. Nekaj krat je bil naš postanek ob tej mlaki, da so si lahko otroci lažje predstavljali naravno okolje mokrišča. Razvoj žabe je bila dejavnost, ki smo jo lahko z otroki opazovali v tej mlaki. Spremljali smo tri tedne in opazovali kako nastanejo žabe. Ogledali smo si žabji mrest in paglavce, ki so se spreminjali v žabo, tudi s pomočjo lup.
- Smo pa res zahajali v precej mokra okolja v bližini vrtca (mokro področje ob gozdu, ki smo ga obiskovali) in takrat smo potrebovali škornje. Na tem mestu so otroci zelo uživali, še posebej ker so lahko skakali po lužah.
- Jaz si nisem nič posebej planirala, smo pa z otroki obnavljali že pridobljena znanja, ki se nanašajo na značilnosti mokrišč, seveda preko vsakodnevnih dejavnosti, ki so se dotikale tudi te teme. Predvsem smo spoznavali vlogo ljudi in drugih deležnikov v naravi, pomen naravnega okolja za živa bitja in pa seveda, kako je pomembno, da skrbimo za naravo.
- V skupini smo na temo "Mokrišča - v naravo s škornji" v šolskem letu 2023/24, izpeljali različne dejavnosti, ki so bile povezane s tematiko mokrišč. Odkrivali in spoznavali smo naše bližnje večje mokrišče – ribnik na Brdinjah, mlako v Kotuli, stoječo vodo ob potoku in luže, ki so nastale ob obilnejših padavinah. Spoznali smo tudi velikostne odnose mokrišč. Luža predstavlja manjšo, mlaka malo večjo, ribnik in jezero pa večjo vodno površino. Na sprehodih v deževnih dneh smo skakali po lužah, ugotavljali katera je največja in katera najmanjša, kam luža "izgine". Spoznali in poimenovali smo živali, ki živijo v vodi in ob vodi ter izdelali plakat s fotografijami. Podrobneje smo spoznali življenjski krog žabe, si ogledali oddajo o žabah. V zimskem času smo imeli priložnost opazovati spreminjanje velike luže v ledeno ploskev, ki smo jo izkoristili za varno naravno drsališče. Tema mokrišča je bilo zanimivo področje, s katerim smo pri otrocih razvijali naklonjen, spoštljivega in odgovoren odnosa do narave, kar je ključno za prihodnost našega planeta.
- Dejavnosti, ki so bile načrtovane in izvedene so bile uspešne, saj so spodbudile radovednost otrok. Skozi dejavnosti so otroci bili aktivni udeleženci.

POROČILO PROJEKTA GEOPARK KARAVANKE 2023/24

- Kar pa se mi zdi še zelo pomembno je, da mora že vzgojiteljica oz. strokovna delavka v oddelku čutiti utrip narave in živeti z njo – jo ohranjati, ceniti, spoštovati, v njej uživati, izkoristiti dane trenutke za raziskovanja, vedoželjnost otrok. Predvsem pa biti otrokom dober zgled, saj dejanja povedo več kot besede. Izobraževanje, ozaveščanje in informiranje o ohranjanju, pomenu in skrbi za naravno in kulturno dediščino se mora prenašati iz roda v rod. In pomembno je, da se vse začne že na začetku, pri najmlajših otrocih. Naj se postavijo trdni temelji, ki bodo dovzetni za nadgradnjo informacij. Takšni otroci lahko spremenijo svet, ker jim ne bo vseeno za „mati“ naravo.

USMERITVE:

- Verjamem, da smo s tem projektom otrokom približali vsaj delček okoljske vzgoje, tema jih je zelo zanimala, saj so sami dajali predloge kaj naj bi še raziskali, oziroma kaj jih zanima. Sicer pa se je otrokom najbolj vtisnil v spomin razvojni krog žabe, ki smo ga imeli priliko spremljati od samega začetka, od mresta, preko paglavcev, do odrasle žabe. Otrokom smo na zanimiv, drugačen način omogočile spoznavanje in poglobljanje ter podoživljanje naravoslovnih vsebin na raznolike in zabavne načine, ki so jih pritegnile in sprostile. Vse te naravoslovne vsebine pa smo povezovale z vsemi področji kurikuluma.
- Izvajanje projekta se je izkazalo izjemno uspešno pri ozaveščanju otrok o pomenu naravnih habitatov, kot so mokrišča. Skozi aktivno sodelovanje in neposredno izkušnjo so otroci razvijali spoštovanje do narave ter se zavedali pomena njenega ohranjanja za prihodnje generacije. Ta projekt je bil le en korak k boljšemu razumevanju in ohranjanju naravne dediščine
- Na začetku šolskega leta sem si zastavila osnovne cilje, ki sem jih želela s tem projektom doseči. Skozi leto sem projekt razširila, saj je bilo zanimanje otrok res iskreno in nas je vodilo v nova raziskovanja. Otroci so bili tisti, ki so mi kazali pot, ki smo jo uspešno zaključili.
- V prihodnje bom otrokom omogočila, da spoznavajo bližnja mokrišča v našem okolju od majhne luže, mlake in ribnika. Tako lahko otroci skozi igro in raziskovanje v naravnem okolju pridobijo veliko znanja na tem področju. Hkrati pa si razvijajo spoštljiv in odgovoren odnos do narave.
- Nadaljnje izvajanje podobnih dejavnosti bo še naprej spodbujalo otrokov celostni razvoj ter prispevalo k ohranjanju geološke in kulturne dediščine. Raznolike raziskovalne dejavnosti so otrokom zelo všeč in pri njih vedno aktivno sodelujejo.
- Zavedam se, da nimamo vpliva na teme, ki jih zastavlja organizator. Ampak dejstvo je, da če so nam teme blizu in prilagojene starosti, kot je bila letošnja, jih lažje realiziramo kot če so nam »oddaljene«, npr. kot je bila lanska tema. Otroci današnjega časa imajo težave že z govorjenjem in razumevanjem osnovnih vsakodnevnih stvari kaj šele zahtevnejših tem.
- Projekt KARAVANKE UNESCO GLOBALNI GEOPARK zavzema tudi območje naše okolice, zato je smiselno, da sodelujemo še na prej, saj lahko aktivnosti izvajamo tako rekoč na pragu našega vrta. S tem otroci spoznavajo našo naravno dediščino na zabaven način in jim s tem privzgjajamo spoštovanje do našega okolja. Zlasti je dobrodošlo tudi to, da je za vsako šolsko leto izbrana druga tema, da se ne ponavlja, saj tako pridobivamo na znanju tudi strokovni delavci.

USMERITVE KOORDINATORICE:

POROČILO PROJEKTA GEOPARK KARAVANKE 2023/24

- Po prebranih poročilih ugotavljam, da je bila veliki večini mentoric projekta letošnja letna tema zelo všeč, saj je nudila odprte roke in širok spekter aktivnosti pri izvajanju projekta. Bila je primerna tako za I. kot II. starost otrok. Odzivi so zelo pozitivni in ugotavljate, da je bila tema zelo povezljiva z razvojno nalogo »V GOZDU RASTEM, SE IGRAM«. Otroci so v njej uživali, kar je moto tega projekta (Zabavno, poučno, nič mučno.).

Poročilo pripravila Valentina Slemnik

Fotografija: Vir spletna stran vrta